

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Co/160/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8414200262
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8414200262.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Fiľakovského a JUDr. Anny Kovaľovej v právnej veci žalobcu GENERAL FACTORING, a.s., so sídlom v Bratislave, na ul. Košickej č. 56, právne zast. Jakubčák, advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom v Bratislave, na ul. Michalskej č. 14, proti žalovanému T. W., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcemu v V. č. XXX, právne zast. opatrovníčkou JUDr. Svetlanou Novýsedlákovou, vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Poprad, o zaplatenie sumy 3.038,14 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok zo dňa 02.12.2015 č.k. 8C/230/2014-108 takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby čo do istiny 2.997,48 Eur, úroku vo výške 17,30 % z istiny 2.670,77 Eur od 22.12.2010 do zaplatenia a úroku z omeškania vo výške 9% z istiny 2.630,11 Eur od 22.12.2010 do zaplatenia a v tejto časti konanie z a s t a v u j e.

Čo do zvyšku rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby p o t v r d z u j e.

Žalovanému sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom zrušil platobný rozkaz Okresného súdu Kežmarok zo dňa 23.4.2014 č. k. 8Ro/17/2014-32. Žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

2. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že právny predchodca žalobcu so žalovaným dňa 13.2.2006 uzatvorili zmluvu o splátkovom úvere. Na jej základe bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 1.526,92 Eur pri úrokovej sadzbe 17,30 % . Žalovaný sa zaviazal splácať úver mesačnými splátkami vždy k 20. dňu toho ktorého mesiaca. Splatnosť prvej splátky bola dohodnutá na 20.3.2006 a konečná splatnosť úveru na 20.1.2011. Žalovaný svoj záväzok vyplývajúci zo zmluvy neplnil a poskytnutý úver ani do dňa dohodnutej konečnej splatnosti neuhradil. Podľa vyčíslenia poskytnutého právnym predchodcom žalobcu ku dňu 21.12.2010 dlh žalovaného predstavoval sumu 3.038,14 Eur a pozostával z istiny vo výške 2.670,77 Eur a z úrokov z omeškania vo výške 367,37 Eur.

3. Dňa 23.4.2014 bol vo veci vydaný platobný rozkaz, ktorý sa ale žalovanému nepodarilo doručiť do vlastných rúk. V dôsledku uvedeného bolo potrebné podľa ustanovenia § 173 ods. 2 O.s.p. platobný rozkaz v plnom rozsahu zrušiť.

4. Podaním zo dňa 3.11.2015 bolo poskytnuté žalobcovi právne posúdenie vo veci samej podľa ustanovenia § 100 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého sa žaloba v danom štádiu konania javila ako nedôvodná. Pojednávanie vytyčené na 2.12.2015 prebehlo v súlade s ustanovením § 101 ods. 2 O.s.p. v neprítomnosti účastníkov konania. Dňa 1.12.2015 o 18:15 hod. žalobca doručil prostredníctvom telefaxu

podanie, ktorým požiadal o ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní z dôvodu hospodárnosti konania a žalobu vzal čiastočne späť. Toto podanie nebolo v čase pojednávania písomne doplnené originálom, a preto na jeho obsah sa prihladať nemohlo.

5. Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 21.12.2010 právny predchodca žalobcu postúpil pohľadávku voči žalovanému vo výške 3.038,14 Eur s príslušenstvom na žalobcu. Právnym predchodcom žalobcu bola Slovenská sporiteľňa, a.s., ktorá má v zmysle ustanovenia § 2 ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov postavenie banky. Podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou, aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

6. V prejednávanej právnej veci žalobca v právnom postavení postupníka vo vzťahu k Slovenskej sporiteľni, a.s. vystupujúcej v právnom postavení postupcu, nepreukázal splnenie zákonných podmienok pre platné uzavretie zmluvy o postúpení pohľadávok, nakoľko v priebehu konania nepreukázal existenciu písomnej výzvy pôvodného veriteľa žalovaného, ani skutočnosť, že žalovaný bol vo vzťahu k svojmu pôvodnému veriteľovi v omeškaní dlhšie ako 90 kalendárnych dní.

7. Záväzkový vzťah, ktorý je predmetom tohto konania, vznikol z bankového úveru, regulovaného špeciálnou právnou úpravou zákonom o bankách. Banka je štátom autorizovaná inštitúcia, ktorej činnosť v zmysle § 2 ods. 3 zákona o bankách, podlieha bankovému povoleniu na činnosť bánk, zároveň podlieha dohľadu Národnej banky Slovenska. Bez bankového povolenia nemôže nikto vykonávať bankovú činnosť. Žalobca nepreukázal, aby takýmto povolením disponoval a na jeho základe by mohol vykonávať správu nezosplatených úverov poskytovaných bankami fyzickým osobám, teda bankovou činnosťou. V uvedenom kontexte je potrebné vyhodnotiť aj Zmluvu o postúpení pohľadávky vyplývajúcej z bankovej činnosti právneho predchodcu žalobcu ako neplatnú pre rozpor so zákonom. Na základe takéhoto právneho úkonu nemohlo vzniknúť žalobcovi subjektívne právo na zaplatenie žalovanej istiny voči žalovanému.

8. Súd prvej inštancie preto žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol.

9. Výrok o trovách odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p..

10. Proti tomuto rozsudku, s výnimkou výroku o zrušení platobného rozkazu, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol rozsudok v napadnutej časti zmeniť tak, aby žalobe žalobcu v zmysle úpravy žalobného petitu obsiahnutého v podaní zo dňa 1.12.2015 bolo v celom rozsahu vyhovené. Alternatívne požadoval rozsudok v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Ako dôvod uviedol, že prvoinštančnému súdu bolo pred pojednávaním doručené podanie žalobcu zo dňa 1.12.2015. Toto podanie bolo zároveň v deň 1.12.2015 podané na poštovú prepravu a dňa 2.12.2015 doručené súdu. Podľa ustanovenia § 42 ods. 1 O.s.p., podanie možno urobiť písomne, ústne do zápisnice, elektronickými prostriedkami alebo telefaxom. Podanie obsahujúce návrh vo veci samej alebo návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktoré bolo urobené elektronickými prostriedkami, treba doplniť písomne alebo ústne do zápisnice najneskôr do troch dní; podanie, ktoré bolo podpísané zaručeným elektronickým podpisom, doplniť netreba. Podanie urobené telefaxom treba doplniť najneskôr do troch dní predložením jeho originálu. Na podania, ktoré neboli v tejto lehote doplnené, sa neprihliada. Z tohto ustanovenia vyplýva len to, že v stanovenej lehote treba podanie urobené telefaxom doplniť predložením jeho originálu. Pri doplnení podania zákon nevyžaduje doručenie

originálu podania vo vzťahu k nejakej ďalšej udalosti, či úkonu, či času. Pri lehote na doplnenie podania ide o procesnoprávnu lehotu.

11. Účelom § 92 zákona o bankách je úprava výnimiek z bankového tajomstva. Ustanovenie § 92 odsek 8 zákona o bankách nehovorí o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávok, ale iba o podmienkach, za splnenia ktorých nedochádza k porušeniu bankového tajomstva. Za daných podmienok môže banka postúpiť pohľadávku aj na inú osobu, ako je banka, teda aj na osobu, ktorá ako taká nie je viazaná bankovým tajomstvom, a to aj bez súhlasu klienta. Ak by postúpila pohľadávku na inú osobu skôr ako sú splnené stanovené podmienky, a zároveň by nemala na postúpenie pohľadávky súhlas, porušuje tým bankové tajomstvo. Podľa dôvodovej správy k § 92 vládneho návrhu zákona o bankách, v ustanoveniach odsekov 1 až 7 (teraz ods.8) sa upravujú ďalšie prípady prelomenia bankového tajomstva. Hlavným účelom § 92 vrátane odseku 8 zákona o bankách bolo teda aj podľa dôvodovej správy prelomenie bankového tajomstva a nie obmedzenie možnosti postúpiť pohľadávku. Nie je teda správny postup aplikácie ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov na spotrebiteľský úver takým spôsobom, že aplikáciou tohto ustanovenia sa bude určovať neplatnosť postúpenia pohľadávky a prípadný nedostatok aktívnej legitimácie nového veriteľa. Zákon o bankách ani zákon o spotrebiteľských úveroch absenciu, či nepreukázanie výzvy podľa ustanovenia § 92 odsek 8 zákona o bankách ako dôvod neplatnosti právneho úkonu neuvádza. Postúpenie pohľadávky bolo a je teda závislé iba na ustanovení § 524 Občianskeho zákonníka. Jednou z najdôležitejších súčastí základného práva na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je povinnosť súdu vyrovnáť sa s argumentmi a návrhmi účastníkov súdneho konania. Iba tým, že súd vo svojom rozhodnutí zareaguje na argumenty účastníkov konania, dá účastníkovi najavo, že boli vypočutí a že sa ich argumentmi zaoberal. Táto povinnosť je prejavom skutočnosti, že proces právnej argumentácie sa považuje za dialóg medzi účastníkmi argumentácie, v ktorom účastníci uvádzajú argumenty na podporu určitého stanoviska a proti tomuto stanovisku, pričom najlepší z argumentov určí výsledok. Vyrovnáť sa s argumentom účastníka konania znamená uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov. Ak súd odmietne nejaký argument účastníka konania, musí ho v odôvodnení rozhodnutia vyvrátiť resp. aspoň spochybniť, alebo vysvetliť, prečo tento argument považuje za irelevantný. Rozsudok vykazuje znaky arbitrárnosti a nie je preskúmateľný, pričom zakladá aj porušenie ústavných práv žalobcu na súdnu a inú ochranu.

12. Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 379, § 380 a § 381 Civilného sporového poriadku preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalobcu je čiastočne opodstatnené.

13. V danom prípade žalobca faxovým podaním zo dňa 1.12.2015 doručeným súdu toho istého dňa vzal žalobu čiastočne späť a to v časti istiny 2.997,48 Eur, v časti úroku vo výške 17,30 % z istiny 2.670,77 Eur od 22.12.2010 do zaplatenia a v časti úroku z omeškania vo výške 9 % z istiny 2.630,11 Eur od 22.12.2010 do zaplatenia. Pri takomto faxovom podaní Občiansky súdny poriadok účinný do 30.6.2016 vyžadoval jeho doplnenie najneskôr do 3 dní predložením originálu podania, čo je zrejmé z ustanovenia § 42 ods. 1. Ďalšie iné podmienky v tomto ustanovení uvedené neboli. Žalobca svoje faxové podanie doplnil predložením originálu došlým prvoinštančným súdom dňa 2.12.2015, teda v zákonom stanovenej 3 dňovej lehote na doplnenie podania. Za takejto situácie neexistoval dôvod, pre ktorý nebolo možné na podanie žalobcu zo dňa 1.12.2015 pri rozhodovaní prihliadať. K čiastočnému späťvzatiu žaloby došlo skôr než sa začalo pojednávanie, a preto pri rozhodovaní o tomto čiastočnom späťvzatiu žaloby sa malo vychádzať z ustanovenia § 96 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. v znení účinnom do 30.6.2016. Podľa tohto ustanovenia navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. Nesúhlas odporcu so späťvzatím návrhu nie je účinný, ak dôjde k späťvzatiu návrhu skôr, než sa začalo pojednávanie, alebo ak ide o späťvzatie návrhu na rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je. V takomto prípade súd rozhodne o zastavení konania do 30 dní od späťvzatia návrhu.

14. S prihliadnutím na uvedené, odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby čo do istiny 2.997,48 eur, úroku vo výške 17,30 % z istiny 2.670,77 eur od 22.12.2010 do zaplatenia a úroku z omeškania vo výške 9 % z istiny 2.630,11 eur od 22.12.2010 do zaplatenia a v tejto časti v dôsledku čiastočného späťvzatia žaloby konanie zastavil (§ 391 ods. 1 CSP).

15. V prevyšujúcej časti sa vo veci v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutie prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

16. Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia je potrebné poukázať na skutočnosť, podľa ktorej právny predchodca žalobcu Slovenská sporiteľňa, a.s. dňa 13.02.2006 uzatvoril so žalovaným zmluvu o splátkovom úvere. Išlo o úver spotrebiteľský, ktorého úprava v čase uzatvorenia zmluvy bola obsiahnutá v zákone č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Tento právny predpis účinný v čase uzatvorenia zmluvy v ust. § 2 písm. a) definoval spotrebiteľský úver ako dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby pôžičky alebo v inej právnej forme. Veriteľom v zmysle ust. § 3 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy bola fyzická alebo právnická osoba, poskytujúca spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania a spotrebiteľom podľa ust. § 3 ods. 2 tohto právneho predpisu fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

17. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Úver poskytnutý právnym predchodcom žalobcu, túto charakteristiku spĺňa. Súčasťou zmluvy o splátkovom úvere boli bez akýchkoľvek pochybností všeobecné obchodné podmienky, ktoré žalovaný ovplyvniť nemohol, nakoľko boli vopred pripravené pre veľký počet spotrebiteľov.

18. Pre posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku bolo potrebné zaoberať sa otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v konaní. Vecnou legitímáciou sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, podľa ktorého účastník je subjektom práva (povinnosti), ktoré je predmetom konania.

19. V danom prípade zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 21.12.2010 právny predchodca žalobcu Slovenská sporiteľňa, a.s. postúpila na žalobcu pohľadávku uplatňovanú v tomto konaní. Stalo sa tak ešte pred uplynutím doby konečnej splatnosti úveru. V zmysle zmluvy o splátkovom úvere konečná splatnosť úveru mala nastať dňa 20.01.2011. V priebehu konania nebolo tvrdené a ani ničím preukázané, aby konečná splatnosť úveru nastala skôr ako pred termínom 20.01.2011. Postúpenie pohľadávky vo všeobecnosti upravuje Občiansky zákonník v ust. § 524 a nasl. V prejednávanej veci postupom bola banka, a preto pri rozhodovaní sa musela zohľadniť i špeciálna úprava postúpenia pohľadávky obsiahnutá v zákone č. 483/2001 Z.z. o bankách.

20. Podľa ustanovenia § 92 ods. 8 zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

21. V tomto ustanovení zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách ako špeciálny právny predpis upravoval osobitný postup pri postúpení pohľadávky inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou. Zákonnými podmienkami pre takéto postúpenie boli existencia splatnej pohľadávky, písomná výzva k zaplateniu a dlžníkove omeškanie so splnením trvajúce nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní.

22. Čo sa týka podmienky písomnej výzvy pre jej splnenie bolo nevyhnutné, aby sa písomná výzva dostala do dispozičnej sféry dlžníka. Nestáča teda len písomnú výzvu vyhotoviť, ale ju aj odoslať a

doručiť dlžníkovi. V súvislosti s písomnou výzvou je potrebné dodať, že vo vzťahu k tejto listine nebolo preukázané, aby bola čo i len vyhotovená.

23. Žalobca ničím právne významným nepreukázal splnenie podmienok pre platné postúpenie pohľadávky vyžadovaných ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách. Ak zo strany právneho predchodcu žalobcu tieto podmienky splnené neboli, nemohlo dôjsť ani k platnému postúpeniu pohľadávky na žalobcu. Zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 21.12.2010 je tak neplatná pre rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka). V dôsledku neplatnosti tohto právneho úkonu, nebolo možné žalobe žalobcu ani čiastočne vyhovieť z dôvodu nedostatku jeho vecnej aktívnej legitímácie.

24. Vychádzajúc z uvedeného, odvolací súd podľa ust. § 387 CSP čo do zvyšku rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby potvrdil ako vecne správny.

25. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 a § 256 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia bola skutočnosť, že žalovanému v súvislosti s konaním žiadne trovy nevznikli.

26. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).